

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
door tussenkomst van:
Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en
Monumenten
Postbus 1001
3700 BA ZEIST

datum
12 december 2006

ons kenmerk
2006008123

uw kenmerk
ms-2006-4317

VERZONDEN 13 DEC 2006
uw brief
17 juli 2006

Onderwerp

Advies aanwijzing beschermd monument Wilhelminaplein 2 te Kaatsheuvel, e.a.

Geachte mevrouw Van der Hoeven,

Uw Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft bij brief, d.d. 17 juli 2006, het college van burgemeester en wethouders gevraagd om advies, als bedoeld in artikel 3, lid 2, van de Monumentenwet 1988, in verband met een aanvraag van de 'Stichting STERK' om de St. Jozefkerk met de pastorie aan het Wilhelminaplein 2-3 te Kaatsheuvel, aan te wijzen als beschermd rijksmonument.

Naar aanleiding daarvan deelt het college u het volgende mede.

A Advies met betrekking tot het aanwijzingsverzoek

Historie procedures in het kader van monumentenzorg

In 1998/1999 is een procedure gevolgd om de St. Jozefkerk met de pastorie aan te wijzen als beschermd rijksmonument. In het kader van het wettelijk voorgeschreven overleg (artikel 2, lid 2, juncto artikel 3, lid 4, van de Monumentenwet) hebben het bisdom 's-Hertogenbosch en de R.K. Parochie St. Jozef (thans Parochie Kaatsheuvel) bezwaar gemaakt tegen de aanwijzing als beschermd monument. Hierbij heeft het Parochiebestuur aangegeven dat het er van uitgaat dat de kerk op termijn zal worden gesloopt. De Raad heeft in zijn vergadering van 8 juli 1999 besloten om te adviseren de St. Jozefkerk niet aan te wijzen. In die tijd is door de minister geen besluit genomen om de kerk met de pastorie aan te wijzen als beschermd rijksmonument.

Op 25 januari 2005 heeft het college een besluit genomen om de kerk met de pastorie niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Op 6 december 2005 heeft het college naar aanleiding van een verzoek van de Monumentencommissie om de beslissing tot niet aanwijzen te heroverwegen, besloten om dit besluit niet te heroverwegen.

Andere procedures

Na overleg met de gemeente heeft het Parochiebestuur Kaatsheuvel een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. In deze overeenkomst is uitgangspunt dat het kerkgebouw wordt geamoveerd en dat op de vrijkomende locatie woningen zullen worden gerealiseerd. Door de gemeente zijn stedenbouwkundige randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het woningbouwproject aangegeven en de projectontwikkelaar is in een vergevorderd stadium met de ontwikkeling van het bouwplan. In verband met de realisering van het bouwplan is door het college een sloopvergunning verleend voor het kerkgebouw en de pastorie. Tegen het besluit tot verlening van de sloopvergunning is bij de Rechtbank beroep ingesteld. De Rechtbank heeft op 8 december 2006 het beroep ongegrond verklaard.

Nieuwe Markt 1 5171 EJ Kaatsheuvel
Postbus 7 5170 AA Kaatsheuvel

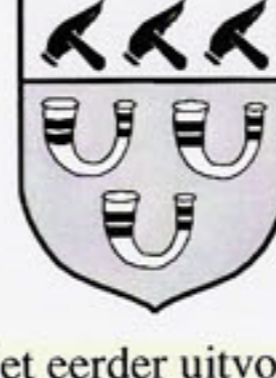
telefoon 0416-289111
telefax 0416-279150

postbanknr. 106.89.84
bankrekening nr. 47.57.25.344

gemeente loon op zand

Vervolgvel

Nummer: 2

De projectontwikkelaar mag de sloopwerkzaamheden niet eerder uitvoeren dan nadat een bouwvergunning is verleend voor de gedeelten van het kerkgebouw die blijven (bestaan). Voor het verlenen van deze bouwvergunning moet eerst een vrijstelling als bedoeld in artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden verleend.

Het college is voornemens aan deze vrijstelling de voorwaarde te verbinden dat de werkzaamheden niet eerder mogen worden uitgevoerd dan nadat vaststaat dat de locatie herontwikkeld kan worden.

Vanwege uw adviesaanvraag is de verdere besluitvorming op bouwvoorstellen opgeschort.

Waarde van het gebouw

Ten behoeve van de advisering aan u heeft het college het advies gevraagd van de Monumentencommissie Loon op Zand. De Monumentencommissie adviseert de St. Jozefkerk met pastorie aan te wijzen als beschermd rijksmonument.

Het advies van de Monumentencommissie is bijgevoegd. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen. In een eerder opgestelde redengevende beschrijving wordt gesproken over gaafheid en volledigheid.

Tijdens de hoorzitting is gebleken dat het interieur van het kerkgebouw nagenoeg geheel is verwijderd. (Zie bijlagen bij het hierna vermelde verslag van de hoorzitting.) Hierdoor kan niet meer gesproken worden van gaafheid en volledigheid als kerkelijk gebouw.

Gelet op de destijds opgestelde redengevende beschrijving, de toetsing aan de landelijke criteria voor het aanwijzen van monumenten, het advies van de Monumentencommissie en de inbreng van de 'Stichting STERK' (zie het hierna vermelde verslag van de hoorzitting), kan aan het gebouw de waarde zoals bedoeld in artikel 1, onder b., sub 1, van de Monumentenwet 1988, worden toegekend, echter met dien verstande dat gelet op de inbreng namens de eigenaar (zie hierna te vermelden verslag van de hoorzitting), het de vraag is of het kerkgebouw uniek is in Brabant en Nederland.

Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2006

In uw adviesaanvraag verzoekt u rekening te houden met de genoemde beleidsregel, met name de artikelen 2 en 3.

Het onderhavige kerkgebouw is in 1936 gerealiseerd.

Gelet op het bepaalde in artikel 2 komt het kerkgebouw met pastorie niet in aanmerking om te worden aangewezen als beschermd monument.

Artikel 3 handelt over gebouwen die zijn vervaardigd na 1940. Dit artikel kan niet worden toegepast op de St. Jozefkerk.

In de toelichting is verwoord dat het aanwijzingsbeleid al sinds 2000 wordt gekenmerkt door een grote terughoudendheid. In de beleidsregel die op 23 juli 2004 van kracht werd, is dit beleid nog verder aangescherpt. Dit beleid wordt in de beleidsregel van 2006 ongewijzigd voortgezet.

In de toelichting staat dat het karakter van de beleidsregel de mogelijkheid impliceert om in uitzonderlijke gevallen daarvan af te wijken. Gelet op het feit dat in de periode van voor 1940 omvangrijk onderzoek, inventarisatie, selectie en registratie hebben plaatsgevonden, wordt aangenomen dat er nauwelijks of geen topmonumenten uit die periode zijn die niet reeds zijn beschermd. De kans dat van de beleidsregel zou moeten worden afgeweken, is uiterst gering.

In 1998/1999 is de St. Jozefkerk niet aangewezen als beschermd rijksmonument. Of er nu sprake is van een uitzonderlijk geval, zodat afwijking van de beleidsregel aan de orde kan zijn, kan worden betwijfeld.

De Monumentencommissie adviseert (zie dit advies onder Procedurele aspecten en onder Conclusie) onder verwijzing naar artikel 4 van de beleidsregel om een positief advies uit te brengen. Hierbij gaat de commissie er echter aan voorbij dat in dit artikel wordt verwezen naar een onderdeel van de Monumentenwet 1988 (artikel 1, onder b, sub 2) dat betrekking heeft op terreinen (archeologische monumenten).

Andere ontwikkeling

Het Parochiebestuur heeft met de gemeente overlegd over de ontwikkeling van de locatie en heeft

gemeente loon op zand

Vervolgvel

Nummer: 3

daarna met een projectontwikkelaar een overeenkomst gesloten. Hiermede heeft de eigenaar belang bij een besluit tot niet-aanwijzing. Bij de eigenaar kan het vertrouwen gewekt zijn dat het kerkgebouw geen status van beschermd monument (rijks- en gemeentelijk monument) zal krijgen en dat het de eigenaar vrij staat om met een derde partij afspraken te maken over de amovering van het kerkgebouw zonder daarbij het risico te lopen deze overeenkomst niet na te kunnen komen.

Dit mogelijke vertrouwen behoort een rol te spelen in de overwegingen bij het door u te nemen besluit op het verzoek om het kerkgebouw aan te wijzen als beschermd monument.

Andere aspecten

In de hoorzitting is namens de 'Stichting STERK' gesteld dat het college voor de onderbouwing van zijn advies als enige criteria kan en mag hanteren de criteria zoals die zijn vermeld in artikel 1 van de Monumentenwet 1988 en dat het dus niet toegestaan is om andere motieven te gebruiken.

Het college heeft hierover een andere mening. Een gebouw kan uitsluitend worden aangewezen als het tenminste voldoet aan de vermelde criteria, maar omdat het om een discretionaire bevoegdheid gaat, behoren alle belangen te worden afgewogen bij de uiteindelijke beoordeling of een gebouw wel of niet wordt aangewezen. Het is het college niet bekend welke jurisprudentie de stichting hier bedoelt.

In de hoorzitting is namens de 'Stichting STERK' aangegeven dat de verleende sloopvergunning slechts een jaar geldig is.

Het college merkt op dat dit niet juist is. Het college heeft in de voorwaarden bij de sloopvergunning bepaald dat het college de sloopvergunning bij een met redenen omkleed besluit kan intrekken in de gevallen genoemd in artikel 8.1.7 van de bouwverordening. In dat artikel is ondermeer bepaald dat de sloopvergunning kan worden ingetrokken indien binnen 26 weken na het onherroepelijk worden van de sloopvergunning geen begin is gemaakt met de werkzaamheden. Hiervoor is al aangegeven dat de sloopvergunning nog niet onherroepelijk is. In verband hiermee heeft de termijn van 26 weken nog geen aanvang genomen. Het college kan onder de hiervoor gestelde voorwaarden overgaan tot intrekking. Het college kan dus ook met redenen omkleed besluiten niet tot intrekking over te gaan. De sloopvergunning vervalt in ieder geval niet van rechtswege.

De gemachtigde van de eigenaar van de St. Jozefkerk met de pastorie is van mening dat de 'Stichting STERK' in haar aanvraag tot aanwijzen als beschermd rijksmonument primair niet-ontvankelijk zou moeten worden verklaard. De gemachtigde komt tot deze stelling omdat de procedure tot het al dan niet aanwijzen als beschermd rijksmonument reeds eerder is gevolgd en omdat er geen sprake is van nova.

Advies

Gelet op het vorenstaande adviseert het college u om de St. Jozefkerk met de pastorie niet aan te wijzen als beschermd rijksmonument.

Het college wil nog het volgende onder uw aandacht brengen.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Uw adviesaanvraag is in de raadscommissie Openbare Ruimte, Economische Zaken, Toerisme en Recreatie aan de orde geweest. De commissie heeft sympathie voor het werk en de inspanningen van de 'Stichting STERK'. De 'Stichting STERK' tracht in goed overleg met alle partijen te komen tot een uitvoerbaar plan waarin het kerkgebouw kan worden behouden en waarin ook de toekomstige exploitatie van het gebouw wordt geregeld. Hiertoe is voor de 'Stichting STERK' door Compositie 5 Architectuur een studie gepresenteerd met meerdere opties.

Een exemplaar van deze studie, d.d. oktober 2006, is bijgevoegd.

De commissie ondersteunt het standpunt van de 'Stichting STERK' dat het kerkgebouw moet worden gehandhaafd en stelt vast dat een groot deel van de bevolking heeft laten blijken achter het standpunt van deze stichting te staan.

gemeente loon op zand

Vervolgvel

Nummer: 4

De commissie is van mening dat een neutraal gegeven moet worden over de aanvraag tot aanwijzing als beschermd rijksmonument van de St. Jozefkerk.

B Verslag van het horen van belanghebbenden

De belanghebbenden zijn op 27 september 2006 gehoord. Van deze hoorzitting is een verslag opgemaakt en een exemplaar is bij deze brief gevoegd.

C Overleg met de eigenaar van een kerkelijk monument

De kerk is met ingang van 1 januari 2005 aan de erediensentrokken en er is dus geen sprake meer van een kerkelijk monument.

D Gegeven: object is gelegen binnen of buiten de bebouwde kom

Het object ligt binnen de bebouwde kom.

Andere belanghebbenden

Er zijn bij het college geen andere belanghebbenden bekend dan de door u vermelde.

Afschriften van deze brief zijn verzonden aan de 'Stichting STERK', aan de gemachtigde van de eigenaar van de St. Jozefkerk en aan de Monumentencommissie.

Voor meer informatie over deze brief kunt u contact opnemen met M.G.M. Veldt, bureau Ruimtelijke Ontwikkeling, telefoonnummer 0416 - 289155.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

W.R.A.M. Verkuijlen

H.J.G.J. van Hoek-Martens